

Çin Ekonomisinde Sorunlar Geçici Değil, Yapısal!

Çin ekonomisine ait Kasım ayı verileri iyi sinyaller üretmedi ve Çin ekonomisinin kırılgan yapısını adeta ilan etti. Bir süredir ihracata dayalı sistemin dünya ülkelerine ekonomik zararı sonrası Çin'e yönelik ciddi eleştiriler ve yaptırımlar var. ABD ile çıkan ticaret savaşlarının temelinde de ABD'nin Çin'e karşı verdiği yüksek ticaret açığı bulunuyor. Bu sorunun temelden halledilmesi adına Çin'in daha dengeli bir büyüme kaydetmesi ana şart. Yani; dış talebin (ihracatın) yanında yüksek iç talep de gerekiyor. Peki, böyle bir dönüşüm gerçekleşiyor mu? Şu an için hayır. Önce kasım verilerini kısaca analiz edelim:

Sabit Sermaye Yatırımları: İlk 11 ayda %2,6 azalarak 1998 yılından bu yana ilk daralma gerçekleşmiş oldu. Altyapı, sanayi, inşaat ve kamu projelerine yönelik teşvikler yatırımlara dönüşmüyor. Borçluluk seviyesi çok yüksek olduğu için devlet yatırımıyla büyüme modeli artık doyum noktasında. Çin'in yatırımla büyüme çağını kapatıyor olmasına karşılık henüz yerine koyduğu yeni bir sistem olmadığını söylesem yanlış olmaz. Zaten hem Çin hem de dünyada en önemli ekonomik sorun bu; Çin, dönüşüm için henüz bir sistem belirlemiş değil.

Gayrimenkul Yatırımı: İlk 11 ayda -%16 yıllık daralma var ve hızlanarak devam ediyor. Burası Çin'in kanayan yarası. Gayrimenkul sektörü, servet etkisi ile iç talep üzerinde belirleyici oluyor. Konut fiyatlarında sert düşüş doğal olarak harcamaları da baskılıyor. Bunun yanında gayrimenkul sektörünün yerel yönetimlerin finansman kaynağını ve bankacılık sisteminin teminat yapısını şekillendirdiğini de altını çizmek gerek. Bu sektörde toparlanma görmeden Çin ekonomisine dair istikrarlı ve pozitif beklentilere girmek pek doğru olmaz.

Perakende Satışlar: İç talebi gösteren en önemli veri. Yıllık bazda %1.3 oranında artış kaydederek pandemiden bu yana en yavaş artış gerçekleşti. Ekonomiye güven duygusu çok düşük. Dolayısıyla harcamadan ziyade tasarrufa yönelim yüksek. Konut fiyatlarında yaşanan gerileme de negatif servet etkisi sonucu harcamaları baskılıyor.

Sanayi Üretimi: Yıllık %4.8 büyüme kaydedildi. Fakat bu oran 2024 Ağustos'tan bu yana en düşük seviye. Sanayi hala büyüyor ama ivme kaybediyor. Bunun iki nedeni var; Düşük iç talep ve yaptırımlar nedeni ile zayıflaması beklenen dış talep.

Tüm bu veriler bize Çin ekonomisinde alarm zillerinin çalmaya devam ettiğini gösteriyor. Kriz olarak adlandırılmasa da mevcut durumu uzun süreli ve düşük tempolu durgunluk olarak nitelendirmek doğru olacak. Yüksek hacimli planlanmış yatırımlar artık verimsiz. Zayıf iç talebin yerini dolduracak ihracat odaklı büyüme stratejisi de artık çalışmıyor. 2026 yılında Çin hükümeti ve merkez bankasından teşviklerin gelmesi kaçınılmaz. Fakat bu teşvik adımlarının sürekli atılmasına karşılık istenilen etkiye dair en ufak bir sinyal yok. Ekonomide bir likidite sıkışıklığı ya da konjonktürel bir dalgalanmadan ziyade yapısal sorunlar bulunuyor. Dolayısıyla uzun vadeli ve sabırlı bir stratejik dönüşüm modeli belirlenmeli.

Çin ekonomisindeki yavaşlama artık geçici değil, yapısal bir nitelik kazanmış durumda. Yatırım ve gayrimenkul tarafındaki sert daralma, tüketimi ve güveni aşağı çekerken; sanayi üretimi tek başına ekonomiyi ayakta tutmaya yetmiyor. Bu tablo, Çin'in önümüzdeki dönemde küresel büyümenin lokomotif olamayacağını ve dünya ekonomisinin Çin'den değil, daha çok ABD ve seçici sektörlerden destek alabileceğini gösteriyor.

TRİVE YATIRIM ARAŞTIRMA DİREKTÖRÜ
EREN CAN UMUT

RİSK UYARISI: Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki şekil ve değerler hazırlandığı tarih itibariyle mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Trive Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından, karşılığında herhangi bir maddi menfaat temin edilmeksizin, genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bilgiler yatırımcılar tarafından danışmanlık faaliyeti olarak kabul edilmemeli ve yatırım kararlarına esas olarak alınmamalıdır. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. İnternet sitemizdeki her türlü tablo ve grafikler güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Sitemizde bulunan iç ve dış piyasalara ait tablo, grafik ve analizlerin doğrulukları tarafımızca garanti edilmemekte ve bilgiler belli bir gelirin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir.